

[Undervisningsministeren.]

og pædagogik, kan tages op til særundervisning. Det må imidlertid i denne forbindelse understreges, at der ikke herved må ske nogen svækkelse af disse centrale fags placering i den almindelige undervisning for de elever, der vælger særundervisning i et andet fag.

Forslaget opretholder endvidere den i kommissionsforslaget nævnte mulighed for, at eleverne udover den særlige undervisning kan vælge en videregående, helt fri uddannelse i de pågældende eller andre fag.

Undervisningen på studenterlinien giver ikke anledning til særlige bemærkninger. Den særlige undervisning her kan begynde allerede fra 1. klasse. Sigtet må iøvrigt blive det samme som på det 4-årige seminarium; naturligvis vil studenterlærerne være særlig velegnede til at tage sig af undervisningen i sprog, matematik og naturlære i eksamensskolen.

Som en nydannelse indenfor seminarieundervisningen må endelig nævnes forslaget i § 22 om, at eleverne skal have adgang til i studietiden at deltage i undervisningen i andre folkeskoler end seminariets øvelsesskole, således at de kan stifte bekendtskab med de forskellige skoletyper, samt bestemmelsen i § 23 om, at eleverne i mindst 3 måneder skal have en samlet praktisk virksomhed i en eller flere skoler. Det er ikke tanken med denne bestemmelse, at eleverne skal fungere som vikarer og således selvstændigt udfylde en lærerpost. Ideen i ordningen er, at eleverne gennem længere tid, end det kan ske i øvelsesskolen, skal prøve deres kræfter på en sammenhængende undervisningsopgave i samarbejde med en erfaren lærer, der kan støtte og vejlede dem.

Spørgsmålet om seminarieundervisningens afslutning, selve lærereksamen — jeg ser her bort fra småbørnslærerindeseminarierne, der aldrig har haft nogen afgangseksamen, og heller ikke vil få det efter forslaget — er, som jeg indledningsvis har nævnt, det spørgsmål, hvorom debatten om seminariekommissionens betænkning har koncentreret sig. Jeg vil gerne straks understrege, at kommissionsflertallet — med hvilket jeg er enig — ikke stiller forslag om opgivelse af enhver bedømmelse af seminarieelevernes arbejde i seminarietiden, men

foreslår en bedømmelse på en anden måde end den traditionelle med eksamination og censur i hvert enkelt fag.

For det første pålægger forslaget seminarierne inden udgangen af 2. klasse på det 4-årige seminarium — det er § 12, stk. 4 — og inden udgangen af 1. klasse på studenterlinien — det er § 15, stk. 4 — at foretage en bedømmelse af eleverne med henblik på udskillelse af de uskikkede. Dernæst skal der ved seminarietidens afslutning gives hver elev en af rektor efter forhandling med lærerrådet formuleret udtalelse om kundskaber og egnethed for lærergerningen. De egentlige afgangsprøver og antallet af karakterer på eksamensbeviset begrænses stærkt, idet der kun gives en skriftlig opgave, der skal vise, om eleverne er i stand til angående et forelagt emne at uddrage et stof af hjælpemidler og bearbejde det. Denne prøve, der kan falde i et af de centrale fag eller på tværs af disse, skulle ikke stille krav om et udenadlært huskestof, men være en prøve på, om eleverne har tilegnet sig den selvstændige arbejdsmetode, som skulle blive det fremtidige seminariums. Herudover indeholder forslaget kun krav om prøver dels i enkelte fag, hvor det er ganske udelukket, at den traditionelle eksamen kan virke uheldigt tilbage på undervisningen, nemlig færdighedsfag som sproglig dansk, regning og fremmede sprog, dels i det fag, der har været genstand for særlig undervisning — sløjd, skolekøkken, sprog, matematik eller naturlære, derimod aldrig i de humanistiske fag, selvom disse har været genstand for den særlige undervisning.

Hvor prøve holdes, sker det under medvirken af særligt beskikkede censorer. Nogen hovedkarakter skal ikke gives, og spørgsmålet om, hvorvidt en elev har bestået eller ikke, afgøres af seminariets rektor i forbindelse med lærerrådet.

Det er mit håb — som det var seminariekommissionens flertals — at denne nyordning vil kunne skabe forudsætninger for et friere og mindre lektiepræget arbejde på seminarierne end hidtil, og at vi samtidig kan have taget det første skridt til nedbrydelse af eksamensvældet i dette land. Hvis det skal lykkes os at afsvække eksamenspræget i børneskolen, således som det ønskes af lærerorganisationernes sam-